

907

ŠVYTURIYS

LEIDŽIA ARGENTINOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

REDACCION y
ADMINISTRACION
c. Olavarría 882
Buenos Aires
Abierta de 8 a 12
y de 18 a 20 horas

SEMENARIO LITUANO "E L F A R O"
Fundado el 2 de Agosto de 1930.
EDITA CONF. CATOLICA LITUANA

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVITRAŠTIS
Isteigtas 1930 met. rugpiūčio 2 d.
REDAGUOJA REDAKCINE KOMISIJA

Correo
Argentino
Concesión 1075
FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA

Kaina metams: \$ 4.00. Pusmečiai: \$ 2.00
Trims mėn. \$ 1.—; — Ats. Nr. 10 e.

METAI IX BUENOS AIRES Ketvirtadienis, Gegužės — Mayo 18 d., 1939. — Nr. 419

Visuomeninio Darbo Vadyba Panaikinta

Visuomeninio darbo vadyba, kuri prižiūrėjo spaudą ir leido įvairius biuletenius, nuo balandžio 12 d. ministerio pirmininko paliepimu perėjo Vidaus Reikalų Ministerio žinion. Valstybės radiofonas liko ministerio pirmininko priklausomybėje.

Laikraščiai apie visuomeninio darbo vadybos panaikinimą sutiko su pasitenkinimu, nes ji nepateisino tų lūkesčių, į kurią bu-

Į KAUNĄ ATVYKO DAR 100 KLAIPĖDIEČIŲ

Balandžio 12 d. iš Kretingos į Kauną atvyko dar apie 100 Klaipėdos krašto pabėgėlių. Viso šiuo laiku yra užsiregistravusių apie 1600 klaipėdiečių darbų.

Lietuva New Yorko Parodoje

(Taša iš pereito numerio.)

Štai tolimesnieji augančios Lietuvos etapai. Dail. St. Ušinskio stilingas batalistinis paveikslas — Algirdas prie Maskvos vartų; A. Galdiko patrauklaus spalvų derinio paveikslas vaizduojas žalgirio mūšio tainą, kada po Vytauto eiklaus širmo žirgo kojų mūsų pralaimėjusieji sukloja vėliavas, o taurusis senosios Lietuvos karžygis (Vytautas) ištiesęs ranką įsako paleisti minias suimtųjų belaivių. Dail. Ad. Smetona vaizduoja Vilniaus Akademijos įkūrimą: Steponas Batorius vyskupui Protasevičiui — universiteto fondatoriui — įteikia aktą. Toliau stovi pirmasis rektorius Skarga ir kiti istoriniai asmenys.

Kiti dailininkų darbai vaizduoja anų dienų Didžiosios Lietuvos saulėlydžius ir jos viltis išsilaivinti iš vergovės. Štai St. Ušinskio Lucko suvažiuojamas. Romos imperatorius Zbignievas paskelbia apie Vytauto karūnaciją. Jį apsupę ano meto valdovai ir didikai, dėl šio mosto reikią savo nusteibimą: Jogaila, jo žmona, Zbignievas, popiežiaus legatas ir kt. Po Vytauto mirties, neįvykus jo karūnacijai, tirtpe sutirpsta buvusios galingos Lietuvos laisvė. Pagaliau iš saulėtotosios Praciūzijos žemės atkeliauja Napoleonas, laisvės skelbėjas. Dail. Petras Kalpokas erdvioje drobėje vaizduoja tą momentą, kada Napoleonas žygio į Rusiją metu Lietuvai suteikia valdžią. Vilniaus fone lietuvių delegacijos atstovams įteikiamas laisvių aktas. Ir, pagaliau, po ilgų amžių vergovės, atgimstančios Naujosios Lietuvos sūnūs paskelbia prieš dvidešimt vienerius metus įvykusį Lietuvos nepriklausomybės aktą. Šį svarbų atgimstančios Lietuvos momentą subtiliai vaizduoja dail. P. Kalpokas.

Visi šie mūsų menininkų darbai ne tik bus New Yorko parodoje Lietuvos skyriaus garbės salės

KLAIPĖDISKIAI MOKYTOJAI

Į Alytaus apskritį Švietimo Ministerija paskyrė iš Klaipėdos krašto 4 mokytojus. Visi jie jau atvyko ir pavaduoja sergančius mokytojus.

Kaunas ELIA, Lietuvos patriotinio ūpo pakilimą vaizduoja gausinga pavyzdžiai iš kaimo, kaip ūkininkai ir jaunimas aukoja Ginklų Fondui. Pav., tik dvi neturtingos Patamulėlių ir Vaintrakių seniūnijos suaukavo 1.000 litų ir už juos nupirko Panemunės šauliams ginklų. Ražėlių pradžios mokyklos mokiniai liuoslaikiu po pamokų ėjo į mškus medelių sodinti ir visą už darbį su savo santaupomis paaukavo Ginklų Fondui. Ginklų įteikimo iškilmsė kalbėtojai vieningai pareiškė, kad kraujai atgata nepriklausomybę mokėsimė garbingai išlaikyti. Ginklų Fon-

do vąjus teisė iki rugsėjo 8 d.

Kaunas, 9.V. Vilniaus storas-ta davė sutikimą leisti naują lietuvišką jaunimui skiriamą savaitinį žurnalą „Jaunimo Kelias“, kurs eis vietoje prieš kurį laiką sulaukyto „Jaunųjų Draugo“.

Kaunas, ELTA Užnešta iš Vokietijos ir Lenkijos galvijų snukio ir nagų liga pernai buvo pasirodžiusi Alytaus, Kauno, Marijampolės, Mažeikių, Seinų, Tauragės, Trakų ir Vilkaviškio apskrityse. Suderintomis Veterinarijos Departamento ir ūkininkų pastangomis ši liga Lietuvoje visiška išnaikinta ir šiemet niekur nebesirasrodė.

Sučiuo Stambų Tarptautinį Aferistą

Įvairūs tarptautiniai nusikalčiai bando veikti Lietuvoje, tačiau dažniausiai jie čia patenka į teisingumo rankas. Taip atsitiko ir su neseniai į Lietuvą atvykusiu vengru Leo Sallai. Dar būdamas Nicoje, L. Sallai susipažino su vieno Lietuvos gydytojo žmona ir apgaulės būdu išgavo iš jos apie 6.000 frankų. Šis laimikis sugundė aferistą atvykti į Lietuvą ir čia daugiau pasipelnyti. Nicoje jis gavo apgautosios ponios sūnaus adresą. Atvykęs į Kauną su „linkėjimais“ iš Nicos, L. Sallai prisigerino prie apgautosios ponios sūnaus ir iš-

viliojo iš jo tėvo dar 600 Lt. L. Sallai Kaune vadino save milijonieriumi, tačiau policija tuo nepatikėjo ir arčiau susidomėjusi, nustatė, kad Sallai nėra milijonierius, o tik gudrus apgavikas, kuris jau pačioje Vengrijoje kelis kartus buvo baustas už vagystes ir apgavystes. Šiuo aferistu domisi ir kitų kraštų policija.

Mūsų kriminalinė policija jį sulaukė, surado išviliotus pinigus ir gražino juos nukentėjusiems. Pats Sallai buvo atiduotas teismui ir išklauses jo sprendimo turėjo skubai Lietuvos apleisti.

Vanduo Apsėmė Kauno Uosto Dalį

Nuo balandžio mėn. pradžios Kauno vanduo Nemune pradėjo kilti smarkiau. Šioje upėje vanduo aukščiau žemiausio horizonto, buvo pakilęs daugiau kaip pusstrečio m. Vanduo jau apšėmė

krantinę, bet ir uosto dalį; buvo apsemta geležinkelio bėgių dalis, keltuvas ir kiek sukrautų rąstų.

Dabartinės Kainos

Dabar Klaipėdoj už svarą cukraus moka 1.20 lt, o anksčiau — 50 ct, už žibalo litrą dabar 1 lt, anksčiau — 35 lt. kavos svaras — 10lt, anksčiau — 3,20 lt. Sviesto ir mėsos laisvai pirkti negalima; ji gaunama tik pagal korteleles. „Maistas“ ir „Pienocentras“ likviduojasi. Tekstilės fabrikai anksčiau dirbo 24 valandas ir parą, o dabar darbą sumažino iki 8 valandų.

KLAIPĖDISCIUS DAR ILGAI REIKĖS ŠELPTI
Neseniai įvyko Klaipėdos kr. pabėgėliams šelpti vykdomojo komiteto posėdis. Posėdyje priėta išvados, kad pabėgėlius, kol jie suras darbo, dar reikės šelpti apie tris savaites. Iki šiol pabėgėliams šelpti komitetas Kaune vien tik maistui išleides apie 15.000 litų.

Vaidzas Albanijos, kurią neperseniausiai okupavo italai. Viršuj, dešinėje, Ciano įeina į Tirana. Apačioje, Albanijos gynėjai varomi į koncentracijos stovyklą.

Jau Skirstosi Debės Nuo Argentinos Lietuvių Padangės

Jau rašėme, kad pakrikusiai lietuviai išėvijai didžiojoje Argentinos sostinėse plotuose ir pasinėrusiai siaurose partijinėse rietenose artėja geresnės dienos, nes atvykusieji lietuviai vienuoliai pramato galimybės įkurti atskirą parapiją su savo bažnyčia, sale ir mokykla, sudarant lietuvių religinį ir tautinės kultūros vystymo centrą.

Ir dabar, dalinamės su savo skaitytojais džiaugsminga žinia, kad mūs spėliojimai dideliais šuoliais eina prie tikrovės. Būtent, La Platos arkivyskupas jau užgryrė skiriamos Tėvų Marijonų vadovimui parapijos ribas, lietuviams vienuolius užkvieta apsigyventi joje arkivyskupijoje, jiems numatytos naujos parapijos ribos ir pažadėjo po šešių mėnesių ją padaryti visai savistoviai.

Taip pat rašėme, kad lietuviai jau išnuomavo pamaldoms ir savo vienuolyno įkūrimui vietą V. Alsinoje kur susėina Rivadavia, Remedios de Escalada de San Martin ir Guifra gatvės. Čion bus įrengta koplyčia. Joje telpa apie 150 žmonių. Ši naujoji lietuvių parapija apsiūnko globėju šv. Juozapą ir vadinsis šv. Juozapo parapija, šv. Jono Evangelisto bažnyčioje Mišios yra laikomos kas sekmadienį 11,45 val.

Tenka džiaugtis sekminga Tėvų Marijonų veikla Argentinoje, kad dviejų mėnesių laikotarpyje tiek daug ir taip plačiai vietos lietuvių religinei ir tautinei būklei pakelti darbo atliko, bet ypač reikia aukštai vertinti jų sekmingą žingsnį įsikurti atskirai parapijai, jie buvos išimėte nedideliais būreliais po plačiasias šio didmiečio apylinkes, šio bažnyčias kur kam papuošė, ar visai nėjo, ir taip juo toliau juo labiau tolėjo nuo tikėjimo ir savo tautos, jau nemint vaiku.

Dabargi kas gali suskubs persikelti ar nuosavybes įsigyti arti lietuvių bažnyčios. Greitu laiku bus pradėtas vaikų ruošimas prie pirmosios Komunijos, ir nepraeis daug laiko, kad šalia bažnyčios įsikurs pastovi lietuvių mokykla, su sale susirinkimams bei lietuviškų vakarėlių rengimui. Žodžiu, įgyje pastovų lietuvių centrą, bus žymiai patogiau ugdyti lietuvišką kultūrą, ir galėsime kiek drąsiau žiūrėti į ateitį.

Tiek bus lengvesnis ir spartesnis darbas, kiek bus geros valios susipratusių lietuvių su Tėvais Marijonais kartu dirbti. Nuo didesnio skaitliaus vietos lietuvių uolau prisidėjimo priklausau sekmingas Argentinos lietuvių gerovei plano vykdymas, kuris jų vardą pakeltų vietos gyventojų akyse ir lietuvių išėvij istorijoje jų vardus pažymėtų. K. M.

Motinos Dieną Minint

Mūsų laikais yra išsivystęs gražus paprotys, švęsti Motinos dieną. Paprastai, tam tikslui yra skiriamas, vienas sekmadienis gegužės mėnesyje. Tada, paskirtoje dienoje yra priminta ir ypatingai yra pagerbos visos motinos.

Savo motinas visuomet reikia mylėti bei pagerbti. Mus užaugino, pamokė būti gerais, vyrais bei geromis moterimis — ne kas kitas, kaip tikta motina. Daug ką gero įdėjo į mūsų širdis motinos pamokymai, tačiau užsiėmę visokiais darbais ne vienas pamiršta tą žilagalvę motutę... Todėl gerai yra skirti ypatinga diena paminėti motiną. Bent toje dienoje mes išreiškiame jai savo padėką žodžiais ar darbais.

Daugelis iš mūsų, šėdien, jei galime pasigirti koku nors pagyrimu, atsiektu darbu — tai dėka mūsų motinų. Ji mus ragino mokintis, dirbti, atsiekti tokį ar kitokį tikslą. Mūsų išvermingumas be vertės būtų buvęs, jei motinos paakstinimas nebūtų savo vietoje. Buvusio didžio Jungtinių Valstybių prezidento A. Lincoln žodžiais: „Šėdien, tas, kuo aš esu, tai dėka mano motinos“.

Šėdienant Motinos dieną, ne vienas gal klaus, kaip aš galiu pamylėti, pagerbti savo motiną? Tas paliekama kiekvieno nuožiūrai. Ką - ne - ką, bet visi galime pasimelsti už savo motinas. Dvasiniai turtai nesurūdyja, nei kandys nesugadina.

Be abejonės, graži yra Motinos dienos šventė... Ta proga, galime vieno rašytojo žodžiais sakyti: „Jei nori duoti savo motinai gražių gėlių — šiandien, duok tas gėles, rytoj gal ji nebus gyvyjū tarpe. Jei nori gerą žodį jai prabilti, tai šiandien kalbėk — rytoj gal ji neišgirs nei saldžiausių žodžių savo mirties patale. Vienu pasakymu, jei turi mintyje ką nors gerą daryti ar sakyti savo motinai, tuojau naudokis proga — kol motiną gyvą turi arti savęs ir gali jausti jos skaisčią, kilnią meilę“.

K. K. V.

KIEKVIENĄ DIENĄ NUSIKAL-

STA PO 400 ŽMONIŲ

Statistikos duomenimis visoje Lietuvoje kiekvieną dieną įvyksta po 400 nusikaltimų. Apie 90 % tų nusikaltimų yra labai smulkūs pobūdžio.

Riteris be Baimės ir Dėmės

Balandžio 23 yra šv. Jurgio diena. Ta proga „Mūsų Laikraščio“ 536 Nr. talpina K. A. Lapės straipsnį „Riteris be baimės ir dėmės“, kurį išysai perspausdiname:

LEGENDA APIE KARALAITĖ IR RITERĮ

Tūkstančiai gražių legendų supa krikščionišką mūsų senovę. Tarp daugel jų yra ir ši prasmingoji legenda apie karalaitę ir riterį.

Senai, labai senai, gyvenęs pasauly riteris. Apie jį narsą ir kilnumą sklido garsus po visą šalį — sklido turtingose pilyse ir vargšų bakūžėse. Kartą bekeliaudamas jis prijogęs jūres mares. Zygiuodamas mėlynu pajūriu sutiko karalaitę, beverkiančią. Riteris vikriai nuoko nuo žirgo, priariartinę mandagiai paklausė sielvarto priežasies.

— Prieš kurį laiką, — kalbėjo karalaitė, — pasirodė iš marijų bausis slibinas, kuriam nura minti reikia žmonių aukos. Burtų keliu sostinė ir kraštas renka jaunuolį ar jaunuolę slibinui. Šį kartą burtas krito man. Nei tėvo auksas, nei motinos ašaros, niekas oi niekas negalėjo manęs išgelbėti: aš turii būti paaukota slibinui. Nepažįstamas riteris, pasišalinęs greičiau, kad, pasirodžius slibinui, neratų ir tavęs, tada žūtume kartu.

— Ne, karalaitė, — atsakė riteris drąsiai, — tu neprivalai žūti! Aš gelbėsiu tave! Aš stosiū į kovą su slibinui!

Ir susirodė riteris į kovą su slibinui. Kaip viesulas atūžė slibinas. Prasidėjo kova. Riteris ir slibinas! Tai žūbtinė kova! Po ilgos ir atkaklios kovos mirtinai sužeistas galėjo slibinas. Išgelbėjęs karalaitė, grąžino ją tėvams ir kraštui, nieko sau už tai nereikalaujdamas.

Ir pasklido gandas apie riterį be baimės, pasklido po visus kraštus, pasiekė ir Nemuno šalį, mūsų gražiąją gintaro žemę.

Tiesa, per ilgus šimtmečius, šioje gražioje legendoje daug kas pakito, daug ko pamiršta ir pakeista, bet kas gali pamiršti tą kilnųjį ir narsųjį riterį šv. Jurgį, įkvėpusį šią legendą, kuri subangavo. Kaip viesulas atūžė slibinas. Prasidėjo kova. Riteris ir slibinas! Tai žūbtinė kova! Po ilgos ir atkaklios kovos mirtinai sužeistas galėjo slibinas. Išgelbėjęs karalaitė, grąžino ją tėvams ir kraštui, nieko sau už tai nereikalaujdamas.

SPROGĖS KAPSULIS SUZEIDE 3 ŽMONES

Pabališkių kaimo gyv. V. Kėdokas rado žemėje nuo D. Karo laikų užsilikusį kapsulį, kurį at-

riuje pabrėžiamas tikrasis vyriškumas.

NE PASAKA, BET TIKRA-SIS GYVENIMAS

Ne pasaka, bet tikras gyvenimas šv. Jurgis tarnauja ciesoriaus Dioklecijaus kariuomenėje, ne kaip paprastas karys, bet kaip rinktinis vadas... Ciesorius mylėjo jį už jo narsą, mylėjo kaip tikrąjį savo sūnų. Bet jo meilė staiga pasikeitė. Netikėtai sužino, kad šv. Jurgis yra krikščionis. Ciesorius maldaute maldauja, žada įsūnyti, žada didžiausią garbę ir laimę, bet šv. Jurgis nesugundomas — jis stambams neaukos aukos, nes vieną Dievą garbina ir Jam vienam tarnauja. Už šį nepalaužiamą nusistatymą, už viešą Kristaus mokslo išpažinimą šv. Jurgis paguldo galvą po budelio kalaviju. Tai buvo 303 m. balandžio 23 d. Tą pačią dieną miršta kankininkas mirtim ir ciesoriaus žmona Aleksandra, kuri sužavėta šv. Jurgio kilniadvasiškumu prisipažino viešai esanti krikščionė.

TIKRASIS VYRIŠKUMAS

Legenda ir gyvenimas, kad ir trumpai, parodo šv. Jurgio asmenybę. Tai įkūnytas vyriškumas! Tikras vyro charakteris!

Ir šiais moderniais laikais slibinų netrūksta. Tiesa, jie pasirodo ne jūre ar marse, bet kasdieniame gyvenime: gatvėse, aikštėse, šokių salėse, baluose, teatruose ar kinuose. Tai moderniški slibinai siaubūnai tik vyriškumo pavaldė, jie moterų me-

dziočiai, vyrai chuliganai! Kalbėkime atvirai! Ar šiais laikais ne vyrai pastūmėjo pasaulį sugedimui?! Mes dažnai kaltiname tik moteris, laikome jas dorovinio smukimo kaltininkėmis, pamiršdami, tačiau, kad mes patys pastūmėjome jas prie to.

Viduramžiais riteriai į moterį žiūrėjo, kaip į silpnę, todėl savo gyvenimo taisyklėse tarp daugel naudingų punktų buvo pagarba moteriai. Moters gerbimas buvo viena gražiausia vyriškumo dorybė dar neišsigimusiam viduramžy. Tokieje būklėje ir galvą, o Kėdaičiui paviršūniam sužeista ranka.

Ir dorovinis gyvenimas.

LIETUVOJE

MISKŲ DEPARTAMENTAS I KLAIPĖDOS KRAŠTĄ BUVO INVESTAVĖS 20 MIL. LITŲ

Miško departamente apskaičiuota, kad į Klaipėdos krašto lėntpiūves buvo investuota apie 20 milijonų Lt. Į tą sumą įeina ir esama miško departamento apdirbta ir neapdirbta miško medžiaga.

LIETUVEI MOTINAI PAMINKLAS

Prieš kurį laiką buvo iškeltas

sinešes į kambarį, drauge su kita is ten buvusiais, pradėjo apžiūrėti ir ardyti.

Nors ten buvęs vienas senas ūkininkas bandė juos įspėti, tačiau, matydamas, kad nieko nepadės, pats išbėgo pro duris.

Kapsulis sprogo: L. Klimui nutraukta trys rankos pirštai ir labai sužalotas veidas: J. Kėdokui išplėsta akis ir skeveldra sulindus į galvą, o Kėdaičiui paviršūniam sužeista ranka.

LIETUVEI MOTINAI PAMINKLAS

Prieš kurį laiką buvo iškeltas

Vyriškas susivaldymas, riteriškas pasiukavimas, nuoširdi pagarba gražiajai lyčiai yra toji našioji žemė, kurioje auga ir tarpsta dori papročiai šeimos ir visuomenėje.

Valandą, kurioje vyras nustojų gerbęs moterį, pasaulis buvo pastūmėtas dorovinėm pakalnėm. Ar gali būt skaisčius papročiai kai vyras į moterį žiūri, kaip į daiktą, kurį gali naudoti save geismui bei malonumui. Tokia pažiūra į moterį yra nusikeltimas! Ar nereikalauja mūsų neoširdaus pasmerkimo tas vyriškas egoizmas, tas lytinis alkis, kuris paverčiamas koku tai būtinumu, vyriškos prigimties reikalavimu. Juk tai tik priedanga, kaukė, po kuria slepiasi šių dienų dorovinė ai susmukęs vyras, netekęs riteriškos dvasios, narsumo ir pagėgumo.

Mes turime reformuoti gyvenimą, jo papročius — pirmiausia vyro pažiūras į moterį!

Kiekvienas katalikas vyras turi suprasti, kad pagarba moteriai yra katalikiškumo apraiška, o moters negerbimas — pagonėbės liekana, dvasia.

Moteriai pagarba turi reikštis mintyse, žodžiuose, poelgiuose.

Mes kovojame su kiekviena mintimi, kurioje pažeminama moteris, padaroma vergė, žaisleliu ar daiktui! Mūsų kalbos, dainos, anekdotai negali įžeisti dorovinių jausmų! Mūsų elgesys su moterimis gatvėse, namuose, kinuose, šokiuose, visuose tur būt korektiški, riteriški! Tai būtina, jei norime atstatyti dorovinę santvarką.

Šv. Jurgio asmenyje matome kilnų pavyzdį. Karalaitė atiduota slibinui. Jis nutaria stot į kovą, narsiai, vyriškai. Karalaitė išvaduota, už tai nieko nereikalauja.

Šių laikų vyrams nereiktų toli ieškoti tų slibinų, jo paties prigimtyje slepiasi siaubūnas.

Tas vyras, kurs kovoja su savo žemesnios prigimties geismu, kurs kovoja ryžtingai, nežiūrėdamas nei laiko, nei mados, nei aplinkumos, yra šių dienų vyras, tikrasis riteris. Tikrasis vyriškumas ir yra savęs apvaldymas, nuga lėjimas blogio savyje, ryžtas save palenkti kitų labai, kitų gerovei.

Jei šiandien kuriami įvairūs frontai, ar nereiktų organizuoti vyrų frontą kovai su palaiduimu ir lepsiškumu. (p)

klausimas atitinkamu paminklu atžymėti lietuvis motinos vaidmenį Lietuvai. Šis reikalas komiteto svarstomas. Tuo tarpu dar tiksliai nenustatyta konkretio tokio paminklo forma tačiau netolimoj a ateityje numatoma šis klausimas išspręsti ir tada būtų stengiamasi jį realizuoti.

Motinos Dienai ruošti Vykdokomasis Komitetas stengsis, kad

Motinos Dienos proga būtų iškalėjimų paleistos kalinamos motinos.

Žodžiu — komitetas stengiasi, kad tiek Motinos Diena, tiek šeimos Savaitė visoje Lietuvoje būtų paminėta kuo plačiau ir kuo prasmingiau.

Brolau, Sese! Gegužės 27 d., Buv. Liet. Namų Salėje Iyvksta Motinos
Dienos Minėjimas - Atsilankyk Ir Pakviesk Savo Draugus

MOTERU SKYRIUS

P-ji D-gė.

Be Motinos

Kastutė jau pusė valandos kaip atsibudusi galvoja ką ji sapnavo ir negali prisiminti. Išvakary ji su Jone dirbo iki 12 val., vis rengėsi motinos dienos šventei. Ji liko nakvoti pas Janę nes toli gyvena o norėjo sekmadienį būti ant lietuviškų pamaldų. Meltis už savo mielas mamytės... () po pietų vėl rengimosi. Namų lik sekmadienio vakare teks parvažiuoti. Ji tankiai ateidavo pas draugę. Janė gyvena su savo tėveliais, turėjo daugiau brolių. Kastutei visomet pas juos būdavo linksma.

Jai vienai gyvenant svetimoje šalyje nebuvo nieko malonesnio kaip matyti kartu gyvenančią šeimą, girdėti tankiai minimą „mamytės“ vardą. Draugės mot. Kastutė irgi vadindavo „mamytė“. Ir kuomet ją pavadindavo „aikeli“ taip gera jai būdavo. Tai vienas nuoširdus, artimesnis draugės motinos žodelis darė ją laimingą. Ji tada išdidžiai pažėgdavo j draugę. O širdyje pamąstydavo: o t ir man kliuvo, ne tik tau vienai, motinos meilės bent truputėlis! Ir kaip gera Janės motutė! Ji supranta, kaip skaudu be motinos gyventi ir kaip galėdama ramina, stengdamasi savo motiniška meile gydyti svetimų širdžių žaizdas.

— O, Dieve! kaip norėčiau susapnuoti šendien savo motutę su ja bent sapne pasikalbėti, — sakė Kastutė eidama gulti.

Susapnuoti, vaikeli, ir ji gal tave sapnuos, — patvirtino Janės motina ir abi pabučiavusi palinkėjo saldaus miego.

Kastutė, nors ašarotomis akimis, bet su šypsena lūpose užmigo kartodama:

— Taip, sapnuosiu tave, mamytelė...

Dabar neprisimena. Rodos kad nespavo.

— Tad ką gi aš sapnavau? — stengėsi prisiminti, Pamatė artinantis draugės motiną prie lovos kur jos abi miegojo. Užsi-merkė. Norėjo nuduot miegančią, nes bijojo, kad pradėjus kalbėti visai negalės, prisiminti ką sapnavo.

— Janyte, kelkis, — priėjusi pamažu judino savo dukterį. — Žiūrėk, jau septinta valanda... kelkis, vaikeli, kelkis, — pakar-tojo, matydama kad Janė, apsi-vertusi ant kito šono, vėl rengėsi miegoti. —

— Tu pati prašei kad prižadintičiau anksčiau, nes turi darbo, tad kelkis.

Šie žodžiai buvo ištarti lig pasiteisinimui. Matyti, kad galėjo trugdyti saldų dukrelės miegą.

— Aš tavęs dar nežadinčiau, jei tai pareitų nuo manęs — lig sakė jos balso tonas.

— Mamyte, tu čia! — linksmai sušuko Janė atmerkusi limpančias miegu blakstienas.

— Tyliau, tyliau, vaikeli, nepabudink Kastutės, tegu dar ji pamiega.

Janė apsikabinusi motinos kaklą prisiglaudė ir bučiuodama šnabzdėjo:

— Mamyte, šendien tavo šventė, norėjau tau supriza padaryti: anksčiau atsikelti negu tu, mamytė, ir štai su šiomis gėlėmis — parodė už spintos paslė-

Gegužės Mėnuo

Vidutiniškoje žemės juostoje, kuri apima ir Lietuvą ir Šiaurės Amerika, gegužės mėnuo paprastai yra gražiausias ir maloniausias. Jis yra, pilna žodžio reikšme, pavasaris visoje savo grožėje. Dvi aplinkybės jį pažymi. Pirmiausia savotiška, kaip ir kokia panystės grožė, visą gamtą tuo laiku apsiaučia. Lapai, žiedai, gėlės, viskas taip švelniai, taip skaisčiai ir nekalti išrodo. Pirmasis pavasario žulamas mielių il atgavinantį įspūdį daro. Tas pats su gėlėmis. Gegužės gėlė turi savyje ką tokio nepaprastai švelnaus, nekaltybe šviečiančio. Kada karšta vasara ateina, gėlės išrodo daug puikiau, tačiau jau taip maloniai jos mums nešviečia. Šai lėš kraitra ir audros sumažina jų švelnumą. Toliau, gegužės mėnuo atneša visai gamtai, visoms gėlėms, krūmams ir medžiams naują veiklą gyvenimą; viskas pradeda sprogti, augti ir žiedus krauti. Gegužis yra tai mėnuo, kuriame žemė savo šventadienių rūbu apsivelka ir žmonėms rodo, kiek ji, prie šildančių pavasario saulės spindulių, gali išduoti grožybę.

Gegužės mėnuo visas ištisai skiriamas švč. Panelės Marijos garbei. Bažnyčia pveda šį gražų mėnesį ypatingai Marijos garbei, nes dvasiška prasme imant, Jai jis tinka. Marija yra švelniausia ir gražiausia Dievo daržo gėlė, visai nepalytėta deginanciais spinduliais žemiškųjų pagėdimų arba pagundų audromis. Dangiškosios nekaltybės žybybė Ją apsiaučia. Ji visą dangų linksmina savo meilia gražumu. Ji yra maloniausia, skaistumu šviečianti šventosios Dvasios Sužiedotinė. Danguis Tėvas Ją išrinko savo Sūnau Motina. Per Ją turėjo ateiti įstabusis žmonijai pavasaris. Ji buvo meili aušros šviesa. Ji atnešė nevaisingai žemei teisybę Saulę, kuri savo šildančiais ir gaivinčiais spinduliais naujus daigus ir naują gyvybę į šaltas ir apmirusias žmonių širdis įdėjo. Po Jos malonių viešpatavimų tarpsta įstabus dorybių gyvenimas.

Katalikų Bažnyčia gegužės mėnesį išimtinai skiria Marijai irkreipiasi į tikinčiuosius savo vaikelius ypatingu būdu. Jai irodyti meilę. Milijonai tikinčiųjų savo pasiaukojimus ir gerus darbus Marijai tarpinkaujant siunčia Aukščiausiajam ir pareiškia savo meilę. Lietuvoje, Marijos mėnėje, mūsų broliai ir sesutės, nepaisydami visos dienos darbo nuovargio, skubina į bažnyčią nešini vieną kitą gėlių puokštelę paaukoti Marijai, papuošti Jos altorių, pasimelsti ir atsiduoti Jos glo-

bai. Kuriešis pareigos neleidžia kasti nei kviesti Jos altorių bažnyčioje, jie turi savo namų garbioje vietoje Jos paveikslą ir prie jo suklaupę pareiškia Marijai savo džiaugsmus bei skausmus, pašivesdami Jai kaip savo dangiškąjį Motinai. Šiaurės Amerikoje lietuviai daugumoje turi puošnias bažnyčias, kuriose savo kalba girdi laikomas Marijos garbei pamaldos. Jos vardu yra susikūrusios Mergaičių Sodalicia, Nesiliaujančios Pagelbos, Gyvojo Rožančiaus, Karmelio Škaplieriaus, Stebuklingojo Medalio, Altorių Puošimo ir kitos draugijos bei brolijos, kurių uždavinys ypatingu būdu gerbti Mariją ir ginti Jos garbę. Minėtų draugijų narės puošia altorius, rūpinasi bažnytiniais rūbais, dažnai priima šv. Komuniją, išvermingiau melžiasi, stengiasi stropiau atlikti galestinguosius darbus ir visur privalo pasrodyti kaipo Marijos ištikimos dukters.

Gegužės mėnuo skirtas ypatingai Marijos garbis. Ištikimieji Marijos vaikeliai šią pareigą sąžiningai išpildo. Visas katalikiškąs pasaulis stengiasi šiame mėnesyje kuodaugiausia gerų darbų ir maldų sudėti Marijos prieglobstyje, nes žino, kad Ji visa tai perduos Viešpačiui Dievui, Kuriam vienam tepriklauso aukščiausia garbė ir kad Ji malonės išklausti jų reikalavimus. Karštas maldas Marijai siunčia Lietuva, siunčia Šiaurės Amerika, siunčia Pietų Amerika. Ir kad sąžingiau išpildyti Dievo ir artimo meilės įsakymą ir daugiau padaryti Marijai malonumo, antras gegužės sekmadienis skiriamas motinų gimdytojų pagerbimui. Viešpačiui Dievui rodomė meilė ir pagarbą, kuomet mylime ir gerbiame savo artimą. Kas-gi gali būt artimesnis už motiną gimdytoją? Pats Dievas ketvirtame įsakyme įsako gerbti savo tėvą ir motiną.

Šį gražų motinų pagerbimo įprotį gražiai ir iškilmingai švenčia Lietuvoje ir Šiaurės Amerikoje. Jau iš kalno motinų minėjimo šventei ruošiamos iškilmės su programa, šventės dienoje motinos ir dukters bei sūnūs pasipuošę šventadieniais drabužiais, prisiseję prie krutinės gėles, (kurių motinos gyvos raudonas, o kurių mirusios baltas), ir visi bendrai išklauso jų intencija laikomas šv. Mišias, priima šv. Komuniją ir aukoja už savo gyvas arba mirusias motinėles. Po pamaldų buva salėse puota su programa ir dovanomis.

Gerieji sūnūs bei dukters skiria vieną dieną metuose ypatingam savo motinėlių pagerbimui ir Argentinijoje gyvenantieji. Jie įvertina motinėlių herojiškus dël jų atliktus darbus. Jie stengiasi nors dalinai joms už tai atsilyginti.

Buenos Aires mieste A. L. Mergaičių Draugija, gegužės 21 d., 11:45 dienos val., šv. Jono bažnyčioje, Olavaria 488, išklauso Mišias ir bendrai priims šv. Komuniją ir paaukos už savo mylimąsias motinėles. Mišios bus iškilmingos, pritaikintas pamokslas ir švč. Sakramentu palaiminimas. O gegužės 27 d., 9 val. vak. buv. Liet. Namų salėje, Av. Montes de Oca 320, įvyks nepaprastas motinų pagerbimui parengimas.

ptą gėlių puokštelę — norėjau priėjusi prie tavo lovos pažadinti. Kaip tu, miela mamytė, mane kasrytą žadini... Norėjau nors tuo dalinai atsilyginti... Kaip gaila... Žinai, mamytė, tave sapnavau...

Jau buvo bepradedauti sakyti savo sapną, kai motina pertraukdama kalbą pabučiavusi pasodino kaip mažą kūdikį ir paprašė greit apsirengus ateiti į virtuvę.

— Ten galėsim pasikalbėti, — pridūrė, — mes čia bešnekėdamos dar Kastutė pribudinsim.

Kastutė norėjo šaukti! Neikit! Pasilikit čia! Aš nemiagu! — Norėjo pulti draugės motiną j glėbį ir maldauti nors dalelę tos didelės laimės, kuri šer dien priklausė jos draugei... Bet susilaikė. Dar stipriau suspaudė blakstienas kad sulaukyti besiveržiančias ašaras ir stengėsi užgniaužti širdį draskantį skausmą. Joms neuėjus Kastutė verkė... Verkė lig mažas kūdikis... Ji prisiminė kaip ir ją mamytė žadindavo... Gal ir dabar verkia. Motinos dienos sulaukusi...

— Gal ir ji laisto pagalvę ašaromis — galvoja Kastutė — kaip ir aš, prisiminusi savo dukrelę svetimoje šalyje. Gal ji ap-

nuoja mane... Janė turi motiną čia pat ir dar ją sapnavo, o aš nei tiek neturėjau laimės, kad tave sapne išvysti — skundėsi verkdam ir dar labiau spaudė veidą prie priegalvio bijodama, kad jos skundas ir ašaros nepasiektų motinos, ar kad čia kambary kas nors neišgirstų.

Kuomet matys mažą našlaitį nuplyšusį, verkiantį ar sausos „Vargšas be motinos“ arba duonos plytą krentant, visi tars: „Toks mažytis liko našlaičiu, kaip jis užgaus be mamos“. Visi atjaus našlaičio skausmą. Bet ar supras kad ir suaugę yra reikalingi motiniškos meilės šilumos? Ne nevisi. Tik tie, kurie žiaurais likimo yra atskirti nuo motinos, tesupras kaip sunku be josios gyventi.

Tikriausiai Janė būdama prie motinos ir jai pasakodama savo sapną, negalės suprasti ką jaučia jos draugė šią valandą be motinos.

Sužieduotinė, duktė, sesuo, žmona, motina, senuolė; šiuose šešiuose žodžiuose yra viskas, ką turi savyje žmogiška širdis labiausiai švento, tyraus, švelnaus ir neapsakomo.

Masšias.

SKAITLINGAI ATSLANKYKIME Į MOTINOS DIENOS

MINĖJIMA

Gegužės 27 d., šeštadienį, buv. Liet. Namų salėje, AV. MONTES DE OCA 320, Capital. — Salono durys atdaros nuo 8 val. vakaro. — Programa prasidės punktualiai 9 val. 15 min. vak.

Programa

1. — Turininga ir trumpa paskaita.
2. — Vaidintojų būrelio artistai suvaidins 3 veiksmų, 5 paveikslų veikalą.

Apleistoji Motina

Veikiantieji asmenys, pagal pasirodymą scenoje:

Marytė, veikli jaunuolė p-lė O. Gerviliūtė
Algimantas, bendradarbis p. J. Zekys
Bronė, Marytės draugė p-lė S. Miliauskytė
Viktutė, jų pažįstama p-lė G. Padvalskytė
Jonas, nutoles nuo lietuvių p. V. Vargas
Dainininkės p-lės U. ir O. Povilonytės
Baltrūnienė, Viktutės motina ponia O. Krivickienė
Agronomė, jos pažįstama p-lė J. Puronaitė
Kazys, Viktutės brolis p. A. Stančikas

Piemenukas, vaikučiai.

Pirmas veiksmas, Vyksta Argentinijoje, Marytės namuose.
Antras veiksmas, pirmas paveikslas. Taip pat Argentinijoje, po atviru dangumi rengiamajame. Motinos dienos minėjime. —
Antras paveikslas. Ten pat, po minėjimo.
Trečias veiksmas, pirmas paveikslas. Lietuvoje, Baltrūnienės gritelėje. Antras paveikslas. Miestelio kapinėse.
Po programos —

ŠOKIAI

— griežiant stipriam orkestrui. Vertinga loterija. Savas bufetas. Gėlės. Svečiai prašomi įeinant paaukoti nemažiau penkiosdešimties centų kiekvienas, minėjimo išlaidoms padengti. Visus maloniai kviečia atsilankyti, tuo pagerbiant mūsų motinėles.

A. L. Mergaičių Dr-jos VALDYBA

Berisso mieste Mindaugo Draugija, birželio 4 d., minės motinų pagerbimo dieną. Vietinėje bažnyčioje, 11 val., bus atlaikytos iškilmingos Mišios. Motinos, dukters bei sūnūs jos išklauso ir bendrai priims šv. Komuniją ir paaukos už savo motinėles. Motinų pagerbimo šventė baigsis 3 val. popiet, labai gražia ir įdomia programa salėje.

Programos ir Buenos Aires ir Berisso miestuose yra pritaikintos motinų dienai ir bus išpildyti kuosauniausiai, nes artistai-mėgėjai juos rengia. Tikslas girtinas - motinų pagerbimas, programa rinktine, aktoriai daugumoj jaunuoliai ir jaunuolės, vaidinimų, dainos, muzikos, meno bei grožio mėgėjai, tai sveikai galvojant, publika salėn nesutylps. A.

Buenos Aires Lietuviai

A. L. Mergaičių dr-jos pirmininkei
poniai A. BAGDONIENEI
liūdesio prislegtai dėl mielo tėvelio mirties, Lietuvoje, nuoširdžią užuojautą reiškia

A. L. MERGAIČIŲ DR-JOS VALDYBA.

Reiškiu gilią užuojautą A. L. Mergaičių dr-jos pirmininkei

poniai A. BAGDONIENEI
mylimam tėveliui mirus

V. BIKNEVICIUTE.

Skausmo ištiktą mūs bendradarbę

poniā A. BAGDONIENE
nuoširdžiai užjaučia

SVYTURIO REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA.

Svečiuose pas Tėvus Marijonus.

LIETUVISKŲ PAMALDŲ TVARKA

Nėra abejonės, kad kartais sunku visiems lietuviams sueiti į vieną vietą, išklausti šv. Mišių. Bet, iki šioliai, lietuviai gana apšėtai rinkosi į jiems skirtas pamaldų vietas. Ypačiai, keblumai susidaro, kai pamaldų vietos dar nepastovios. Tačiau, tikimasi, kad lietuviai katalikai uoliai lankys pamaldas, nors kartais ir bus sunkumų. Skelbiame sekantį pamaldų tvarką:

BOCA

Šv. Jono bažnyčioje, kas sekmadienį lietuviškos pamaldos 11.45 val. ryto. Per Mišias gieda šv. Cecilijos choras. Tuojau seka palaiminimas su šv. Sakramentu. Išpažintys yra klausomos prieš Mišias. Be to, kas šeštadienį, nuo 5 iki 7 val. vakare galima priėti prie išpažinties ir atlikti kitus reikalus. Kitomis dienomis Tėvai Marijonai tik retkarčiais būva šitoje bažnyčioje. Adresas: gv. Olavarría 486.

VALENTIN ALSINA

Tėvų Marijonų gyvenamoji vieta yra Valentin Alsinoje, kur susikryžiuoja Rivadavia, Remedios Escalada de San Martín ir Guifra gatvės. Kas sekmadienį, 9 val. ryto bus šv. Mišios, bei atinkamas pamokslėlis. Aišku,

SKAUDUS SMUGIS

Pereitą savaitę A. L. Mergaičių dr-jos pirmininkei ir mūs bendradarbė ponija A. Bagdonienė gavo iš Lietuvos žinią, kad gimtinėje pasimirė tevelis.

Mūs bendradarbę nuoširdžiai užjaučiame šioje skaudžioje nelaimėje.

VALENTIN ALSINA

Gegužės 11 d. garbūs svečiai Tėvai Saleziečiai, Ig. Padvalskis, V. Rymavičius Tel. Mikalauskas aplankė naujai įkurtą šv. Juzapo koplyčią, Rivadavia 2199, Valentin Alsinoje. Svečiai apžiūrėję koplyčią ir visą užimamą vietą, gėrėjosi jos gražumu ir patogumu lietuviams lankyti pamaldose.

P-ia Juzefa Povilonienė ir p-lė Zosė Gerdauskaitė iš daugelio ir įvairių patrovų pagamino svečiams lietuviškus pietus, kuriais puotautojai negalėjo atsigerėti. Po to p. Antonovas fotografas

GRAZIOS DOVANOS

Mergaičių draugija jau gavo daug gražių ir vertingų dovanų iš pavienių asmenų, rengiamai per Motinos dieną loterijai. Taip pat prašome, kurie dar neaukavo ir gali tai padaryti, savo dovanas priduoti pas p-nią A. Bagdonienę, Alvar Nunez 159, Capital; p. J. Zeki, C-nel Mollino 2372, V. Alsina ir SVYTURIO redakcijoje Aukotojams iš anksto dėkuojame.

A. L. Mergaičių Dr-jos Valdyba.

PRANEŠIMAS

Šiuo pranešu, kad per paskutinį „Tumė - Vaižganto“ lietuvių mokyklos Tėvų Komiteto posėdį išspręstas pereito visuotinio mokinių tėvų susirinkimo dėl tikybės pamokų dėstymo „Tumo - Vaižganto“ liet. mokykloje, klausimas. Tėvai, kurie nenori, kad būtų dėstoma tikyba prašoma apie tai pranešti, mokyklos vedėjui, tai jų vaikams tikybės pamokų laiku bus duodamas kitas darbas.

V. V. Nalivaika

„Tumo - Vaižganto“ liet. mokyklos mokytojas.

SVEČIAS

Šiomis dienomis vieši Buenos Aires lietuvių draugystėje, p. Antanas Goris. Jis užima atsakingą vietą ant Moore M'Cornich linijos laivo „Mormacrio“ šis laivas plaukioja nuo New Yorko iki Buenos Aires. P. Goris puikiai moka anglų kalbą. Sveikiname mūs tautietį. X.

Didžiausias lietuvių Didžiausias lietuvių

viešbutis

S. POVILONIO

Randasi Bdo de Irigovynės. Skanūs valgiai.
yen 1692. Švarios nak-

Vidaus ir kraujo ligos. Veneros. Moderniškas gydymas ultravioletiniais spinduliais, dirbtina temperatūra ir trumpom bangom.

Dr. D. SHPUNBERG

ANTRADIENIAIS NETURTINGUOSIUS
PRIIMA VELTUI

Nuo 4 iki 7 val.

Azcúenaga 384

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS

APTARNAUJAMAS
GYDYTOJAMS
SPECIALISTAMS

- 1) Moderniški Dispensarai Antiveneriški — Blenoragija
- 2) Greitas ir visiškai išgydymas naujuoju būdu.
- 3) Kraujo analizai, lytinųjų ligų gydymas.
- 4) Odos ligos: Egzema, plėtimai, plaukai
- 5) Hemoroidas: Pašalinami be skausmo, be operacijon.
- 6) Impotencijos gydymas, skubus jėgų grįžimas.
- 7) Gerklė, nosis, ausys: Uždegimai, tonzilai.
- 8) Širdies plakimas. Elektriškas gydymas.
- 9) Plaučių ligos, kosulys, Diatermija.
- 10) Vidurių ligos, vėmimas, išvalymas.
- 11) Reumatizmas: Kaulų ligos, kataras.
- 12) Moterų ligos: (Atskirai). Mėnesinės.
- 13) Venerinių ligų skubus, bekausmis gydymas.

MŪSŲ ZINOMOJI KLİNKA, GYVUODAMA 15 METŲ
GARANTUOJA GREITĄ IR VISIŠKĄ ISGYDYMĄ.
PATARIMAI IR ANALIZAI V E L T U I
nuo 9 — 21. Sekmadieniais nuo 9 — 12 val.
PILNAS ISGYDYMAS \$ 40, MOKANT \$ 5 SAVAITEI
Ekonomiški abonentai ratomis. Supranta lietuviškai.

RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

— A K U Š E R Ė —

A. BENEŠ BILEK

Daug jau pasidaravusi lietuvių Kolonijoje
c. LIMA 1217
U. T. 23 - B. O. - 3389 -
Priima kasdien nuo 9 val. iki 8 vakaro.

IŠ BERISSO

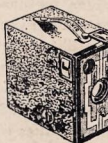

FOTO
BERMAN
Nueva York y
Valparaiso,
Berisso, FCS.

Daro specialias fotografijas skerdyklų karnetas